

GRADNIEMENSKI KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 166
Redakcja otwarta od 12-14-6
Administracja 10-11-6
Prenumerata miesięczna zł. 4.
z odnośnikiem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

№ 143 Rok I
GRADNO
środa 24 grudnia 1924 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz m/m za tekstem 20 gr. Drobnio za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ strony 8-mi szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w nagłówku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

(W nawiasach)

Moje życzenia świąteczne

A kiedy — o mili moi — pospół obiegać będziecie stoły w ogniskach domowych, święcąc tradycyjny dzień wigilijny, nie zapomnijcie o tych wszystkich, którzy są bezdomni!

Składając życzenia — sięgnijcie myślą tam, „gdzie nikt nie sięga”, gdzie na krańcach ziem wschodnich stoją ci, wierni żołnierze Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, strzegąc Jej granic i chroniąc Waszego życia i mienia, o nadobne obywatelki i zaoni obywatela „Tej, co nie zginęła!”

Któż powiem zaprzeczyć mi zdoła, że gdyby nie oni — szaracy — czy wogóle dzisiaj moglibyście dopełnić żądanie tradycji i wierze praojców naszych?..

A jeżeli już danem nam jest, że czy to w chacie wiejskiej lub „w dworku ze miastem”, lub też w robotniczej izbie — tamże się będziecie nieskazitelnie białym opłatkiem, pamiętać musicie, że szczęsna ta chwila na chwilę chociaż połączy tych, którzy idąc różnymi drogami zmierzają do szczytu swych wierzeń zaklętych w ideałach ludzkości..

Z kolei już skontretyzować muszę i poszczególne życzenia:

— Kancelarzowi Grabskiemu, aby mozołnie gromadzony Skarb Państwa zaskarbił mu popularność wśród płatników podatkowych...

— Ministrowi Thuguttowi, aby szczerzy szlachetny i celowy swój program sanacji stosunków na stosunkowo wschodnich ziemiach naszych — doprowadził do celu wbrew kapryśnym i wyjątkowo nerwowym zwolennikom stanu wyjątkowego...

— Panu Wojewodzie, aby zamierzoną podróż inspekcyjną do Grodna odbył jaknajpomyślniej...

— Panu Staroście aby wspaniałomyślnie umorzyć raczył spór radnych z zarządem pewnej gminy na pograniczu powiatu...

— Panu Prezydentowi szybkiego doczekania się momentu oficjalnego uruchomienia chodników na moście...

— Radzie Miejskiej spełnienia tylokrotnie wyrażonych przez nią pragnień przejścia w stan spoczynku...

— Dyrekcji Teatrów Miejskich w Grodnie i Białymstoku, aby wysoce krzywdzący swój kontrakt z Białymstokiem poprawiła na swoją korzyść...

— Filii Artystów scen polskich w Grodnie, aby smutny swój los rozweseliła perlismem humorem na projektowanym „Staficyku Sylwestrowym”...

— Nauczycielstwu szkół powszechnych, aby zapowiedziany zjazd na 6 stycznia 1925 r. odbył się przy udziale conajmniej połowy członków...

— Osadnikom, aby doczekali się nareszcie zapowiedzianych kredytów w Banku Rolnym...

— Alkoholikom wprowadzenia monopolu — iżby zaprzestać picie?..

— Akademikom, aby zapowiedziany bal styczniowy pokrył deficyt z ostatniej jesiennej imprezy...

— Moim antagonistom politycznym, aby złożyli wszystkie mandaty partyjne i zgrali sobie „partję szlachów”...

— Prenumeratorom, aby terminowe wpłacanie prenumeraty nie przychodziło im z trudnością...

— Mojemu wydawcy — jaknajwiększej ilości ogłoszeń...

— Zaś sobie podwyżki gaży i honorarjów, oraz splacenia długów wdzięczności, aby uniemożliwić cenne współzucie przyjaciół, albowiem z wrogami daję jakąś sobie radę...

— A wszystkim ludziom dobrej woli składam dowolne życzenia szczęścia, zdrowia i wszelkiej pomysłowości...

Melancholik

ODEZWA do Społeczeństwa

W styczniu 1925 r. upływa dziesięć rocznica powstania Polskiej Ligi Wojennej Walki Czynnej.

Młodzież grupująca się w szeregach tajnej szkoły wojskowej, ze względu na panujące wówczas stosunki, mogła wziąć tylko częściowy udział w walkach Legjonu Puławskiego, Brygady i Dywizji Strzelców Polskich. Szersze pole działania znalazła dopiero w czasie rewolucji rosyjskiej, kiedy sprawa sformowania Korpusów Polskich na wschodzie wymagała poświęcenia wszystkich uświadomionych patriotycznie sił polskich.

Wówczas na wezwanie Ligi stanęła do pracy reszta młodzieży, wzmacniając szeregi karnych żołnierzy, oddanych bez zastrzeżeń sprawie sformowania wojska polskiego na wschodzie i ratując je od zarazy bolszewickiej. Gdy zaś nadeszły ciężkie chwile dla tych formacji, młodzież ta mężnie walczyła w pierwszych szeregach, ginąc czy to w walce z Niemcami pod Kaniewem, czy też z bolszewikami pod Bobrujskiem, w drodze na Murman, na polach Sybiru, pod Odesą i na różnych terenach kresów wschodnich. Wiąć młodzieńczą w powstanie Niepodległej Polski stwierdziła ona krwią własną i żelazem, w przekonaniu, że Polska powstać i istnieć może tylko przez ciągłe poświęcenie. A Polska i dziś jeszcze może żądać w każdej chwili poświęcenia od obecnego pokolenia.

Niechże więc oddaną będzie cześć zasłudze tych Jej Synów, którzy, walcząc w Jej imieniu, ginęli nieznanymi na obczyźnie.

Imiona tych bohaterów: pułkownika Mościckiego, majora Waltera, rotmistrzów Romera i Lebkowskiego, kapitana Sulkowskiego, poruczników: Pawłowskiego, Mosiewicza, Małagowskiego, Zabłockiego, Litauera, braci Mościckich i wielu innych ochotników powinny wryć się w duszę obecnego pokolenia jako wzór tego poświęcenia.

Korzystając zatem z obchodu 10-jej rocznicy powstania Polskiej Ligi Wojennej należy uwydatnić te wartości moralne, które były pobudką do czynów na polach walk, począwszy od Pakosławia, poprzez Husiatyn, Krechowce, Bobrujsk, Kanów, Murman, Syberję i Odesę. Ażeby uczcić pamięć poległych oraz dać wyraz zasługom wspólnej

pracy, zawiązał się w Warszawie Komitet Obywatelski.

Na wstępie Komitet uchwalił powołać do życia 3 komisje: nadawczo-weryfikacyjną, historyczno-redakcyjną i finansowo-obchodową. Komisja nadawczo-weryfikacyjna zajęła się uporządkowaniem wykazu członków i określeniem zasług. Komisja historyczno-redakcyjna zajmuje się zestawieniem materiałów, dotyczących działalności Ligi i czynów członków w formacjach wschodnich. Zadaniem Komisji finansowo-obchodowej jest zbieranie funduszy na wydanie monografii i druków, propagandę i starania u władz o ewentualne sprowadzenie do kraju zwłok poległych, wreszcie na urządzenie uroczystego obchodu 10-jej rocznicy powstania Ligi w r. 1925.

Komitet chętnie przybiera do współpracy zgłaszających się, ażeby obchód 10-jej rocznicy przynajmniej w małej części dał wyraz położonym zasługom dla sprawy tworzenia Wojska Polskiego na Wschodzie.

Każda akcja wymaga środków pieniężnych. Wobec tego Komitet Obywatelski zwraca się do społeczeństwa z gorącą prośbą o dobrowolne składanie oraz zbieranie ofiar na cel powyższy.

Komitet Obywatelski obchodu 10-jej rocznicy powstania Polskiej Ligi Wojennej walki czynnej:

Prezes Komitetu Obywatelskiego — Senator **Ignacy Baliński**, Prezes Rady Miejskiej.

Vice-Prezes — **Stanisław Staniszewski**, b. Minister Sprawiedliwości, notariusz.

Przewodniczący Komitetu Wykonawczego — **Józef Kuczyński**, b. Vice-minister Spraw Wewnętrznych, adwokat.

Wiceprzewodniczący i Skarbnik Komitetu Wykonawczego — Senator **Aleksander Jackowski**, adwokat.

Siedziba Kom. Obyw.: Warszawa, Plac Teatralny, Biuro Rady Miejskiej.

W Grodnie wszelkich informacji w tej sprawie udziela ppłk. **Bagiński**, Ogrodowa 3, który również przyjmuje wpłaty. Redakcja naszego pisma również otwiera listę składek.

Sanki sportowe dzieciinne
Ozdoby choinkowe Zabawki

już do nabycia **OGNISKO** Dominikańska 10. Flifa ul. Brigidzka 7.

W Świętą noc

Gdy błysnie pierwsza gwiazda
złota
Na niezamąconym nieb szafirze,
Wśród pól — w poświęceniu księ-
życeowej
Gdzie się przydrożne czarnia
krzyże
I siada u ich stóp — Tesknota —
Jakiś wiew idzie zadziwiony —
Gdy błysnie pierwsza gwiazda
złota.

Potem po jasnej mlecznej drodze
O tej wieczornej Cud godzinie,
Gdy wszystkie gwiazdy się uciśną —

Przajasną Postać lekko płynie,
Szept słychać nichi: „Do was
schodzę”
Pod stopą mgły Mu się kołyszą,
Kiedy po mlecznej płynie drodze.

„Pokój wam ludzcie dobrej woli”
Szepcą z miłością blade wargi,
Błogosławiące wznosi dźwięki,
Gardnie ku sobie wszystkie skargi,
Lzy i modlitwy ludzkiej dol.
W oczach bezdenna litość płonie,
„Pokój wam ludzcie dobrej woli”

J. Mori.

Teatr Miejski

Gwałt rozweselenia publiczności podczas awantury dyrektora teatru postarała się o jaknajwiększe urozmaicenie repertuaru i wybrała sztuki najkompozycyjniejsze. I tak w dzień pierwszy t. j. we czwartek ujrzymy jedną z najlepszych komedji Bałuckiego „Radoj pan radoj”, nie odchodzącej od kilkudziesięciu lat ze scen polskich. Pełna swojskiego humoru, o wybornie zarysowanych typach bawi dziś tak samo widza, jak ongi dając mu chwilę szczerzego zadowolenia. W piątek pojździe świetna farsa od dwóch lat nie grana w Grodnie „Potache i Perlmutter”, znana również z produkcji kinowych. Stali bywalcy teatralni pamiętają zapewne niezrównane typy, jakie tworzą pp. Dąbrowski i Orłowski w rolach głównych, wywołując nieustanne wybuchy śmiechu. Inne role odtworzą dawni wykonawcy pp. Mori, Kidawska, Zięciakiewicz, Czernański, oraz nowi w osobach pp. Warden, Kłossowskiej, Sulimy i Żebrowskiego.

W sobotę po raz drugi „Dzwonek alarmowy”, który na premierze zyskał sobie uznanie zarówno prasy, jak i publiczności, zarówno starannym niezwykle wystawieniem, jak i bardzo dobrą grą artystów z pp. Cieszkowską, Piaskowską, Orłowskim i Urbańskim na czele. Przypnie należy, że na brak urozmaicenia publiczność uskarżać się nie może i każdy wybrać będzie mógł sobie sztukę, która w danej chwili najbardziej będzie mu odpowiadała, a ponieważ wszystkie są wesołe i dowcipne — więc w zupełności dostosowane będą do nastrojów świątecznych — radzimy więc pójść na wszystkie trzy.

Wojskowy Sąd doraźny

W dniu 22 b. m. Sąd doraźny w składzie przew. M-ra Janowskiego w asyst. kap. Ciechanowicza i por. Stępniewskiego rozpatrywał sprawę o napad zbrojny dokonany przed kilk. dniami we wsi Góry Kredowe przez kanoniera Paradowskiego i kanon. Pietrzaka z 29 p. a. p. oraz szer. Wiercińskiego na dom Al. Greckiego.

Oskarżenie popierał prok. s. woj. kap. Broszkiewicz, obronę wnosili por. Lelejo. Oskarżeni do winy przyznali się, opowiadając na przewodzie sądowym, że Paradowski namówił ich aby udali się na wspólną „robotę”. Pietrzak dostarczył karabinów i po 3 ładunki do każdego.

Przyszedłszy do Gór Kredowych udawali, że poszukują dezertera a wszedłszy na zaproszenie Greckiego do jego domu ognać się, związali obecnych i dokonali rabunku, przy czym zabrano 23 zł., 1 rb. srebrny, 2 marynarki i parę butów i spodnie.

Sąd po naradzie wyniósł w dn. 23 b. m. o godz. 11 przed połud. wyrok, mocą którego skazał Paradowskiego i Pietrzaka na karę śmierci przez rozstrzelanie co do Wiercińskiego postanowił zastosować zwykły tryb postępowania.

Obronca oskarżonych odwołał się do p. Prezydenta Rzeczypospolitej o ulaskawienie, co zostało przez p. Prezydenta uwzględnione.

Opinia publiczności sądzi, że podobne ulaskawienie w tych czasach na kresach, gdzie jedyną nadzieją leży na żołnierzu, strzegącym granic i jeżdżącym jako eskorta w pociągach wobec spodziewanych napadów bandyckich, może być jedynie wynikiem nadchodzących świąt Bożego Narodzenia.

List otwarty

Szanowny Panie Redaktorze!

Za pośrednictwem Pańskiego poczytne pisma zwracam się do grodzieńskiej Elektrowni Miejskiej z zapytaniem: Dla czego my mieszkańcy ul. Listowskiego i Bankowej jesteśmy wybrańcami losu mając szczególne szczęście wyłączenia prądu elektrycznego codziennie od 4—7, stale w naszej dzielnicy?

Dlaczego mieszkańcy innych dzielnic nie bywają pozbawieni

prądu, dlaczego ul. Listowskiego ma być, kołem ofiarnym, i bywa stale pozbawiona światła, a mieszkańcy innych dzielnic miasta korzystają z dobrodziejstw kultury?

Mojem zdaniem byłoby pożądanym i przede wszystkim, sprawiedliwym, kolejne wyłączenie innych dzielnic grodzieńskich, jak to się robi np. w Wilnie, a nie zawsze i codziennie tej samej ul. Listowskiego.

L.

OFIARY

zamiat wizyt oraz powinszowań
Świątecznych i Noworocznych
złożyli w naszej Redakcji:

Na Dobroczynność

Ks. Józef Kusta 5 zł.
D-rostwo Talhelmowie 10 zł.

Na Żłobek

D-rostwo Szumkowscy 20 zł.
p. Józef Wawtowski 10 zł.
Dr. Jakimowicz 5 zł.
Antoniosstwo Miłobędzey 10 zł.

Na Macierz Szkolną

p. Michał Gomerka 10 zł.

Baczewskiego

likierzy:

Abricotine
Banan
Cherry
Curacao tripl sec
Griotte
Menthe glaciiale
Orange sec sec
Rose
SOVERAIN

Tania — Ładna — Mocna
bieliznę męską można nabyć
tylko w Spółdzielni Wojskowej
ulica Dominikańska, N 1
Sprzedaż hurtowna i detaliczna
dla wszystkich 17-30

Osoby pragnące wstąpić

do organizującego się „Kółka dramatycznego i operetkowego” proszone są o podanie swych adresów. Organizule się ożyli przedstawień w Grodnie i innych miastach P. Kraokiewicz, Puszkinańska 28.

Siostra miłosierdzia

z długoletnią praktyką, studentką medycyny, może przyjąć dyżur przy chorych. Robi kastrzyki, masaż i t. d. Dzielnia 4. Kren.

Pokoju poszukuję w okolicy D. O. K. III. Mogę udzielać lekcji na skrzypcach. Wiadomości w redakcji „N. K. P.”

Zgubiono 10 zł. i zaświadczenie gminy Żytońka na imię Jana Knigi. 1-1

Czytajcie „Nadnieński Kurjer Polski”

Bacność! Czy zamówiłaś już boty na zimę?

Niniejszym zawiadamiam się szanowną klientelę, że magazyn obuwia p. f. „Wł. KUŹNIAK”, Dominikańska 25 został zamknięty

Obecnie zaś czynną jest

pracownia obuwia p. f. „J. Kuźniakowa”, przy ul. Dominikańskiej 25. m. 28 (w podwórzu). Polecamy wykwintne obuwie różnych rodzajów i gatunków po cenach umiarkowanych. Wykonanie solidne i punktualne.

Boty! Boty! Boty! Boty! Boty! Boty!

Gwarant. za trwałość!

RADIO

Koncerty, odczyty i opery wszystkich stolic i większych miast europejskich, słyszysz codziennie u siebie w domu wszyscy posiadacze

radio—aparatury Lorenza
czyli najdoskonalszych, najprostszych w użyciu

odbiorczych aparatów radio-telefonicznych.

Oferty na żądanie wysyła franko Generalna reprezentacja na Rzeczpospolitą

TOWA-TEL-RADIO Sp z o. o.
Warszawa, Sienna 11, tel. 136-23

Miejscowi poważni przedstawiciele poszukiwani.

OD ADMINISTRACJI

Uprasza się Sz. P. Prenumeratorów miejscowych i z powincji o wpłacenie prenumeraty za m. grudzień

Kino

LIRA

Dziś kino nieczynne

Kino

Saturn

Od czwartku
25 grudnia r. b.
wielki polski
film

„CHŁOPI”

Wspaniały dramat w 6 wielkich aktach. Nieśmiertelne dzieło Wł. St. Reymonta odznaczone premją Nobla

W roli głównej: B. Leszczyńska, B. Mierzejewski, H. Rydzewski, P. Hryniewicz